

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี
Public Participation in Local Development of Kungkrathin Subdistrict
Administrative Organization, Muang Ratchaburi District,
Ratchaburi Province

สรวิสิฐ แป้นภู

Sornvisith Panphu

นักวิชาการสรรพสามิตปฏิบัติการ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่กาญจนบุรี
Excise Operations Academic Officer, Kanchanaburi Area Excise Office
E-mail: svtbank22@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น (2) วิเคราะห์ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น (3) เสนอแนะแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยในส่วนของวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี จำนวน 373 คน ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ (1) กลุ่มเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ซึ่งประกอบด้วยข้าราชการและบุคลากร จำนวน 5 คน และ (2) กลุ่มประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (2) ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา ท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น ได้แก่ ไม่ค่อยมีเวลาในการเข้าร่วมประชุม ได้รับการบริการ สาธารณประโยชน์ไม่ทั่วถึง มีความรู้เรื่องการติดตาม ประเมินผลน้อย (3) แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ การพัฒนา กลไกการประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีบทบาทในการกำหนดทิศทาง การพัฒนาท้องถิ่นผ่านการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการในภารกิจต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลคู้กระถิ่น

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของประชาชน การพัฒนาท้องถิ่น การพัฒนาชุมชน

Abstract

The objectives of this research were 1) to evaluate the level of public participation in local development of Kungkrathin Subdistrict Administrative Organization 2) to analysis the problems of public participation in local development of Kungkrathin Subdistrict Administrative Organization and 3) to propose guidelines for developing public participation in local development of Kungkrathin Subdistrict Administrative Organization.

This research was mixed methods research, , integrating both quantitative and qualitative research methodologies. In the quantitative research component, the sample consists of 373 residents residing within the jurisdiction of Khung Krathin Subdistrict Administrative Organization, Mueang Ratchaburi District, Ratchaburi Province. Data were collected using questionnaires and analyzed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation.

For the qualitative research component, key informants were divided into two groups: (1) government officials, comprising five civil servants and personnel, and (2) members of the local community within Khungkrathin Subdistrict Administrative Organization, totaling five individuals. a total of 10 people. Data were analyzed by content analysis.

The results were as follow; 1) the public participation in local development of Kungkrathin Subdistrict Administrative Organization was at a high level and the participation in receiving benefits have the highest average. 2) the problems of public participation in local development of Kungkrathin Subdistrict Administrative Organization for mostly people rarely have time to attend the meeting, people still do not receive public benefit services from Kungkrathin Subdistrict Administrative Organization, most people are lack of knowledge and understanding about monitoring and evaluation. 3) the guidelines for developing public participation in local development of Kungkrathin Subdistrict Administrative Organization are to develop public relations to be more effective, survey the areas where the people in trouble have suffered and make concrete corrections in all areas of the sub-district, should give importance and appoint representatives of people in the community to join the committee.

Keywords: Public Participation, Local development, Community Development

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ถือได้ว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่มีส่วนสำคัญในการริเริ่มตรากฎหมายเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง มีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะซึ่งรัฐบาลเป็นเพียง ผู้ทำหน้าที่ในการกำกับ ดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นภายในกรอบของกฎหมายเท่านั้น (วุฒิสภา ตันไชย, 2544) ต่อมานับแต่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยปี พ.ศ.2550 เป็นต้นมา บทบาทอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก เนื่องจากมาตรา 218 ถึงมาตรา 290 ได้บัญญัติเกี่ยวกับ “การ

ปกครองท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น” ในส่วนที่ 10 แนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนมาตรา 87 และหมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 287 กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการของกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายทุกรูปแบบให้สามารถแสดงความคิดเห็นและตำแหน่งความต้องการของชุมชนในพื้นที่และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้การจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพและโปร่งใส ตรวจสอบได้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นองค์กรภาครัฐที่จัดตั้งตามหลักการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) เปิดโอกาสให้ประชาชนกลุ่มย่อยในแต่ละท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมในการเลือกผู้นำของตนให้เข้ามาทำหน้าที่บริหารจัดการสนองความต้องการ พร้อมทั้งแก้ปัญหาของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ อย่างรวดเร็ว ตรงความต้องการและด้วยความทั่วถึง ขณะเดียวกันก็จะเห็นผลตอบรับในทันทีด้วยอันเป็นหลักการที่รัฐมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำบริการสาธารณะ เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้จ่ายของรัฐ เพื่อตอบสนองความต้องการหรือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่นของตน (ปริญา สุธีสถิต, 2556)

องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิ่น อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ตั้งอยู่ห่างจากอำเภอเมืองราชบุรี ไปทางทิศตะวันออกของตัวจังหวัดราชบุรี ประมาณ 8 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 18.88 ตารางกิโลเมตร มีประชากรทั้งสิ้น 5,605 คน ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาคือรับจ้างทั่วไป และค้าขาย การปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิ่นได้แบ่งพื้นที่การปกครองเป็น 9 หมู่บ้าน (องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิ่น, 2561) ด้วยบทบาทของผู้วิจัยในฐานะนักวิเคราะห์นโยบายและแผน ที่ต้องปฏิบัติงานในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิ่น ได้ศึกษาสภาพปัญหาของชุมชนในปัญจุบัน พบว่ามีปัญหาที่สำคัญได้แก่ ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองในการพัฒนาท้องถิ่นเท่าที่ควร เพราะความเข้าใจผิดว่าการปกครองและการพัฒนาท้องถิ่นเป็นหน้าที่ของรัฐบาลหรือเฉพาะตัวแทนที่ประชาชนเลือกไปแล้วเท่านั้น ประชาชนไม่เข้ามามีส่วนร่วมประชุมประชาคมเพื่อเสนอความต้องการ ประชาชนไม่เข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการ ต่าง ๆ ของหน่วยงาน (องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิ่น, 2564)

การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาท้องถิ่นหรือชุมชน เนื่องจากประชาชนในพื้นที่เป็นผู้ที่มีความเข้าใจในบริบทของชุมชน และสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและตัดสินใจ (สุภางค์ จันทร์เอี่ยม, 2558) การที่ประชาชนเข้ามามีบทบาทอย่างจริงจังในการพัฒนาท้องถิ่นจะช่วยเพิ่มความโปร่งใสและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน รวมถึงช่วยลดปัญหาความเหลื่อมล้ำและสร้างความเท่าเทียมในการจัดสรรทรัพยากร (ชาญชัย เกียรติพิพัฒน์, 2554)

จากข้อมูลของธรรมนูญว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น ปี พ.ศ. 2550 ได้กำหนดให้รัฐมีหน้าที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการกำหนดนโยบาย การวางแผนพัฒนา และการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างภาครัฐและประชาชน และส่งเสริมความรู้สึกเป็นเจ้าของในกระบวนการพัฒนา (วุฒิสาร ตันไชย, 2544)

การมีส่วนร่วมของประชาชนยังช่วยเพิ่มความยั่งยืนในกระบวนการพัฒนา เนื่องจากเมื่อประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนเริ่มต้น พวกเขาจะเกิดความรู้สึกผูกพันและสนับสนุนการดำเนินงานในระยะยาวมากขึ้น (World Bank, 2014) ทั้งนี้ การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง จำเป็นต้องเริ่มต้นจากการสร้าง

ความตระหนักรู้เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นผ่านการให้ความรู้และสร้างพื้นที่สำหรับการแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี

ดังนั้น การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิน อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิน
2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิน
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิน

การทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน

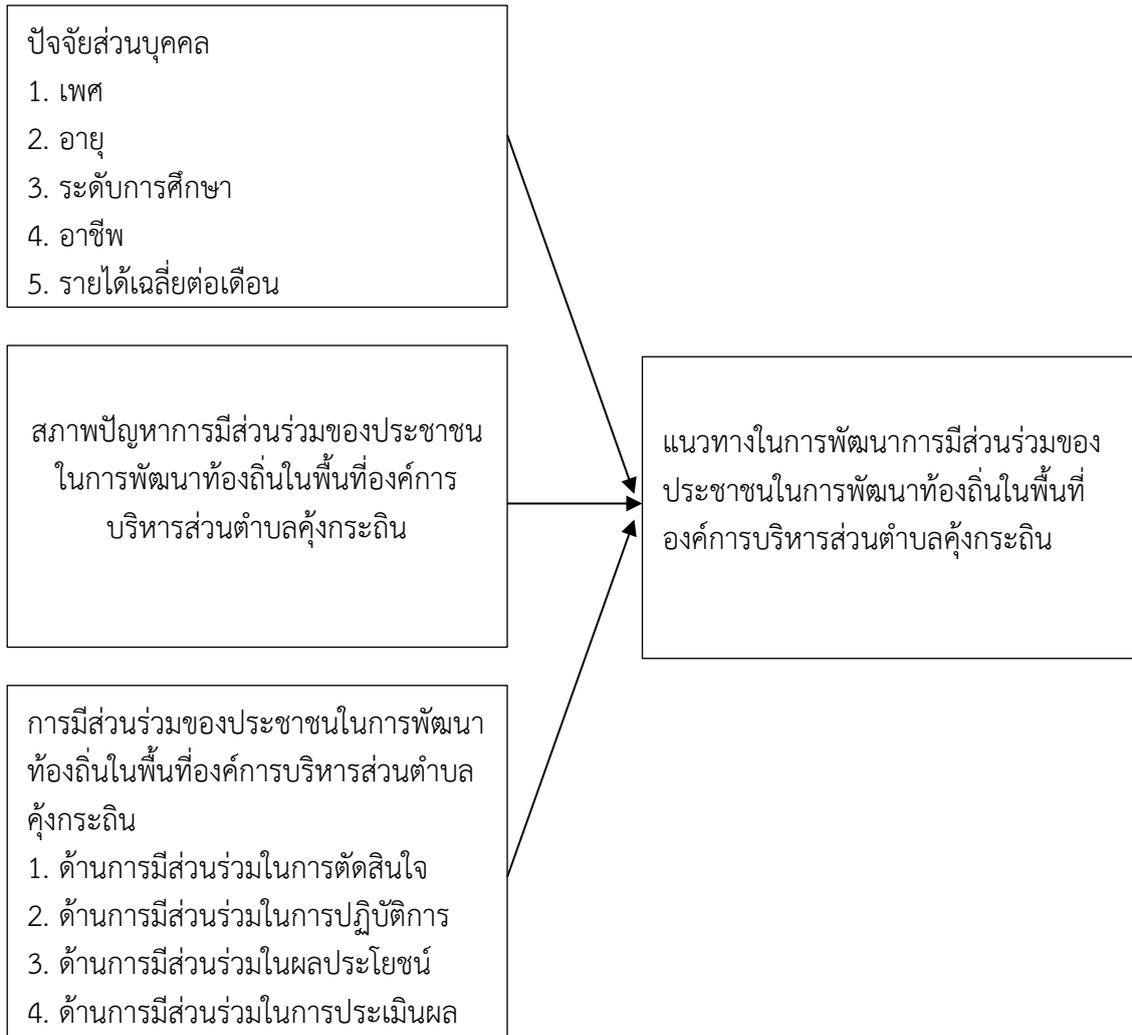
Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1977) ได้เสนอกรอบแนวคิดที่เน้นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน (Participation) ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในงานพัฒนาชนบทและการจัดการทรัพยากร แนวคิดนี้ให้ความสำคัญกับบทบาทของประชาชนในกระบวนการวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผลของโครงการพัฒนา โดยสามารถจำแนกออกเป็น 4 มิติหลัก ดังนี้:

1. การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ (Participation in Decision-Making)
ประชาชนควรได้รับโอกาสเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ไม่ว่าจะเป็นการเสนอความคิดเห็น การกำหนดเป้าหมาย หรือการเลือกวิธีการดำเนินงาน กระบวนการนี้ช่วยสร้างความเชื่อมโยงระหว่างโครงการกับความต้องการของชุมชน และทำให้แนวทางการพัฒนามีความเหมาะสมกับบริบทเฉพาะของแต่ละพื้นที่
 2. การมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงาน (Participation in Implementation)
ในขั้นตอนการดำเนินงาน ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมผ่านการจัดหาแรงงาน การจัดสรรทรัพยากร หรือการร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ การมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ช่วยเพิ่มความรู้สึกเป็นเจ้าของในโครงการและสร้างความยั่งยืนในระยะยาว
 3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Participation in Benefit)
ประชาชนควรมีโอกาสได้รับผลประโยชน์จากโครงการ เช่น การได้รับบริการพื้นฐาน การพัฒนาศักยภาพ หรือการเพิ่มรายได้ ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่สำคัญต่อการมีส่วนร่วมในโครงการ การแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมยังช่วยลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความสามัคคีในชุมชน
 4. การมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินผล (Participation in Evaluation)
การติดตามและประเมินผลโครงการโดยประชาชนช่วยสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพและผลลัพธ์ที่แท้จริง การมีส่วนร่วมในขั้นตอนนี้ยังเป็นโอกาสให้ชุมชนได้เสนอแนะเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาโครงการในอนาคต
- การมีส่วนร่วมของประชาชนตามกรอบแนวคิดของ Cohen และ Uphoff ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความยั่งยืนของโครงการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน การเพิ่มศักยภาพ

ของชุมชน และการทำให้โครงการตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของประชาชน แนวคิดนี้ยังเน้นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนเพื่อให้เกิดความสมดุลและความเป็นธรรมในสังคม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กรอบแนวคิด การมีส่วนร่วมของโคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ (Cohen, J.M., & Uphoff, N.T., 1977) เป็นกรอบแนวคิดหลักในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้งกระถิ่น อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคู้งกระถิ่น อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี เป็นการวิจัยเชิงผสมผสานวิธี (Mixed Method) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงปริมาณ

การวิจัยครั้งนี้ประชากรได้แก่ประชาชนในพื้นที่ 5,605 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างคำนวณ

จากสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane Taro, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม 5% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 373 คน โดยแจกแบบสอบถามแก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิน อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ใช้การวิจัยการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อศึกษาสภาพปัญหาที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น และเสนอแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนและกลุ่มประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิน ผู้วิจัยกำหนดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ 1) กลุ่มเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ได้แก่ ข้าราชการและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิน อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี จำนวน 5 คน และ กลุ่มภาคประชาชน ได้แก่ ประชาชนในเขตตำบลคิ่งกระถิน อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเครื่องมือในการศึกษาวิจัยออกเป็น 2 ชุด ดังนี้ ชุดที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามประเมินระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่น โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 373 คน และแจกแบบสอบถามแก่ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิน อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี

ชุดที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการในการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างใช้สำหรับการเก็บข้อมูล โดยคำถามได้จากวัตถุประสงค์เพื่อระบุสภาพปัญหาและเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิน อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี โดยสัมภาษณ์ 1) กลุ่มเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ได้แก่ ข้าราชการและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิน อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี จำนวน 5 คน และ กลุ่มภาคประชาชน ได้แก่ ประชาชนในเขต พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิน อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลและเรียบเรียงข้อมูลจากการสัมภาษณ์
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 1 เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
3. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 ประเมินระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิน อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์โดยการหาช่วงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเพื่อแปลผลตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best, J. W. 1981) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และแปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ดังนี้

- 1.21 – 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด
- 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับมาก
- 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับปานกลาง
- 1.80 – 2.60 หมายถึง ระดับน้อย
- 1.00 – 1.79 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอผลตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า

1.1 เพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 52.40 และเพศชายจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50

1.2 อายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 31 - 40 ปีจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 35.10 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 20 - 30 ปีจำนวน 100 คน คิดเป็น ร้อยละ 31.90 มีช่วงอายุ ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 17.90 มีช่วงอายุ 41 - 50 ปีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.10 และช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไปจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 ตามลำดับ

1.3 ด้านระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 53.40 รองลงมา คือ ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 36.70 ตามลำดับ

1.4 ด้านอาชีพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 24.90 รองลงมา คือ มีอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 21.40 มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 มีอาชีพพนักงานเอกชน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 12.10 มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 11.20 และมีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 11.20 ตามลำดับ

1.5 ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 47.30 รองลงมา คือ มีรายได้ 5,001 - 10,000 บาท จำนวน 85 คน คิดเป็น ร้อยละ 27.20 มีรายได้ 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50 มีรายได้ มากกว่า 20,000 บาท จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.10 และมีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิน อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนส่วนใหญ่ ในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิน อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก (= 3.49) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ด้าน และระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก (= 3.81) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ อยู่ในระดับมาก (= 3.72) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก (= 3.41) และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง (= 3.02) และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า

2.1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิน อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.41) โดยมีรายละเอียดในแต่ละข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การเสนอแนะข้อมูลเกี่ยวกับหมู่บ้าน เพื่อนำไปพิจารณาในการทำงานของ อบต. มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.65) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. (3.45)

การรับรู้การทำงานของ อบต. เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.43) การประชุมเพื่อวางแผนโครงการต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.32) และการแสดงความคิดเห็นและร่วมวางแผนพัฒนาท้องถิ่นกับ อบต.เกี่ยวกับข้อดี ข้อเสียและความเหมาะสมของโครงการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (3.22)

2.ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล คຸ້ງกระถิ่น อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.72) โดยมีรายละเอียดในแต่ละข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาของหมู่บ้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (4.24) รองลงมา คือ การชักชวนหรือเสนอแนะประชาชนในท้องถิ่นเข้าร่วมปฏิบัติงานในชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (4.15) การมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.83) การมีส่วนร่วมในการบรรเทาสาธารณภัยเกิดขึ้นในภายในท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.48) การมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรมที่จัดขึ้นโดยองค์การบริหารส่วนตำบลคຸ້ງกระถิ่น เช่น งานประเพณี/การแข่งขันกีฬาหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.45) และการมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์ทำงานของอบต.เพื่อพัฒนาท้องถิ่นในแต่ละโครงการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (3.23)

2.3ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล คຸ້ງกระถิ่น อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.81) โดยมีรายละเอียดในแต่ละข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การได้รับผลประโยชน์จากโครงการในด้านการฝึกอบรมการส่งเสริมและการพัฒนาอาชีพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (4.51) รองลงมา คือ การได้รับผลประโยชน์จากโครงการในด้านระบบสาธารณสุขปโภค เช่น ระบบระบายน้ำระบบประปาหมู่บ้าน การทำถนน เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (4.43) การได้รับผลประโยชน์จากอบต.บริการประชาชนที่ไปติดต่อราชการด้วยความสะดวกรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.92) การได้รับผลประโยชน์จากโครงการในด้านการส่งเสริมการดูแลสุขภาพ การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.73) การได้รับผลประโยชน์จากโครงการในด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น เด็กและเยาวชน สตรีคนชราและผู้ด้อยโอกาส มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.66) การได้รับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนาในด้านระบบการกำจัดขยะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.52) และการได้รับผลประโยชน์จากความเสมอภาคในการให้บริการประชาชนจากอบต.มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (3.02)

2.4 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลคຸ້ງกระถิ่น อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับปานกลาง (3.02) โดยมีรายละเอียดในแต่ละข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การร่วมเสนอ ข้อบกพร่องจากการดำเนินงานให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลคຸ້ງกระถิ่นได้รับทราบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.43) รองลงมา คือ การตรวจสอบพฤติกรรมของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (3.22) การพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการได้รับประโยชน์จากโครงการต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (3.03) การติดตามผล การดำเนินงานของโครงการที่เกิดขึ้นในชุมชนเพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (2.87) และการนำปัญหาอุปสรรคและการกระทำที่ส่อไปในทางทุจริตในการดำเนินงานมารายงานเจ้าหน้าที่โครงการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย (2.33)

3. ผลการวิเคราะห์ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคຸ້ງกระถิ่น อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี มีดังนี้

3.1 ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยสรุปสภาพปัญหาที่สำคัญ ดังนี้

- 1) ประชาชนบางส่วนไม่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการประชุมขององค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิน
- 2) เวลาในการจัดประชุมส่วนใหญ่เป็นเวลากลางวัน ซึ่งเป็นเวลาที่ประชาชนไปทำงาน ประกอบอาชีพของตนเอง
- 3) ประชาชนยังขาดความกล้าแสดงออกในการเสนอปัญหา
- 4) ประชาชนบางส่วนไม่ได้รับข่าวสารการประกาศประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้มาร่วมประชุมประชาคมเนื่องจากผู้นำประชาชนไม่ได้เข้าไปประชาสัมพันธ์ข่าว

3.2 ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ โดยสรุปสภาพปัญหาที่สำคัญ ดังนี้

- 1) ประชาชนออกไปประกอบอาชีพ เช่น รับจ้างทั่วไป เกษตรกรรม ติตการกิจจึงไม่สามารถร่วมกิจกรรมได้

3.3 ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยสรุปสภาพปัญหาที่สำคัญ ดังนี้

- 1) ประชาชนยังได้รับการบริการสาธารณประโยชน์จากองค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถินไม่ทั่วถึงในบางพื้นที่
- 2) ประชาชนได้รับการบริการสาธารณประโยชน์จากองค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถินด้วยความล่าช้า

3.4 ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยสรุปสภาพปัญหาที่สำคัญ ดังนี้

- 1) ประชาชนไม่ค่อยติดตามกิจกรรมโครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการ
- 2) ประชาชนไม่เข้าใจว่าตนเองมีสิทธิในการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถินได้อย่างไร

4. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิน อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี มีดังนี้

4.1 ข้อเสนอแนะด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยสรุปข้อเสนอแนะที่สำคัญ ดังนี้

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถินควรประชาสัมพันธ์ข่าวสารหลากหลายช่องทาง
- 2) องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถินควรเพิ่มรอบความถี่ในการประชาสัมพันธ์
- 3) องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถินควรเน้นย้ำให้ผู้นำประชาชนให้กระจายข่าวกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ครบทุกหลังคาเรือน

4.2 ข้อเสนอแนะด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ โดยสรุปข้อเสนอแนะที่สำคัญ ดังนี้

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถินควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลการดำเนินงานหรือเชิญชวนเข้าร่วมโครงการอย่างสม่ำเสมอ
- 2) องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถินควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงผ่านการสื่อสารช่องทางต่าง ๆ เช่น ป้ายประกาศ หอกระจายข่าว รถประชาสัมพันธ์ สื่อสังคมออนไลน์

4.3 ข้อเสนอแนะด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ โดยสรุปข้อเสนอแนะที่สำคัญ ดังนี้

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถินควรสำรวจตรวจสอบพื้นที่ที่ประชาชนมีปัญหาได้รับความแล้วดำเนินการแก้ไขให้เป็นรูปธรรมในทุกพื้นที่ของตำบล

4.4 ข้อเสนอแนะด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยสรุปข้อเสนอแนะที่สำคัญ ดังนี้

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถินควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ เช่น

เป็นกรรมการตรวจรับงานจ้าง เพื่อสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงาน

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับสูงในหลายมิติ โดยเฉพาะด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ซึ่งสะท้อนถึงความสำเร็จในโครงการพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมสุขภาพ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต อย่างไรก็ตาม ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลยังอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจแสดงถึงความจำเป็นในการเพิ่มการรับรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาให้มากยิ่งขึ้น

ปัญหาที่สำคัญที่พบ ได้แก่ การขาดความกล้าแสดงออกของประชาชนในการประชุม การประชาสัมพันธ์ที่ไม่ทั่วถึง และเวลาที่ใช้จัดประชุมไม่เหมาะสม สิ่งเหล่านี้ชี้ให้เห็นถึงอุปสรรคเชิงระบบที่จำเป็นต้องปรับปรุง องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนมีข้อมูลครบถ้วนและสามารถมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ

ข้อเสนอแนะที่สำคัญ ได้แก่ การเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์ เช่น สื่อออนไลน์และหอกระจายข่าว การส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนในกระบวนการพัฒนา และการปรับเวลาจัดประชุมให้เหมาะสมกับความสะดวกของประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้ หากดำเนินการตามข้อเสนอแนะนี้อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยลดข้อจำกัดในการมีส่วนร่วมของประชาชน และเพิ่มความยั่งยืนในการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างเป็นรูปธรรม

จากผลการวิจัยนี้ สะท้อนถึงความสำคัญของการบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอน ซึ่งจะช่วยสร้างความโปร่งใส ความน่าเชื่อถือ และความรับผิดชอบร่วมกันในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่น นอกจากนี้ การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การดำเนินการ และการประเมินผลยังสามารถช่วยพัฒนาความรู้สึกเป็นเจ้าของและสนับสนุนการพัฒนาในระยะยาวของชุมชนได้อีกด้วย สอดคล้องกับผลการศึกษาสอดคล้องกับแนวคิดของ Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1977) ที่เน้นการมีส่วนร่วมใน 4 มิติ ได้แก่ การตัดสินใจ การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการประเมินผล ซึ่งบทความชี้ให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.81) และการมีส่วนร่วมในด้านอื่น ๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก สะท้อนถึงการดำเนินงานตามแนวคิดนี้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการส่งเสริมสุขภาพที่ประชาชนได้รับผลประโยชน์โดยตรง

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิน สามารถสรุปแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อพัฒนาท้องถิ่นได้ดังนี้:

1. การพัฒนาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลควรใช้ช่องทางสื่อสารที่หลากหลาย เช่น โซเชียลมีเดีย หอกระจายข่าว และการประชาสัมพันธ์โดยตรงในชุมชน เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารเข้าถึงประชาชนได้ทุกกลุ่ม

1.2 เพิ่มความถี่ในการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมและโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนสนใจและเข้ามามีส่วนร่วม

1.3 เน้นการให้ข้อมูลที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และครอบคลุมทุกประเด็นที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความตระหนักถึงถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม

2. การเพิ่มโอกาสและความสะดวกในการมีส่วนร่วม

2.1 ควรปรับเวลาและสถานที่จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับตารางชีวิตของประชาชน เช่น การประชุมในช่วงเย็นหรือวันหยุด

2.2 อำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการเข้าร่วม เช่น จัดเตรียมรถรับส่งสำหรับพื้นที่ห่างไกล

2.3 ส่งเสริมให้กลุ่มประชากรที่หลากหลาย เช่น เยาวชน ผู้สูงอายุ และกลุ่มเปราะบาง มีส่วนร่วมผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่ม

3. การสนับสนุนให้ประชาชนมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น

3.1 แต่งตั้งตัวแทนจากประชาชนในแต่ละชุมชนให้เข้าร่วมเป็นกรรมการหรือผู้ประสานงานในโครงการพัฒนาต่าง ๆ

3.2 ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนโครงการ โดยเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะแนวทาง

3.3 จัดอบรมหรือกิจกรรมเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น เช่น การวางแผน การติดตามประเมินผล

4. การสร้างระบบการติดตามและประเมินผลที่โปร่งใส

4.1 เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลโครงการ เพื่อสร้างความโปร่งใสและเพิ่มความไว้วางใจ

4.2 จัดทำระบบรายงานผลการดำเนินงานที่เข้าถึงได้ง่าย เช่น รายงานออนไลน์หรือแผ่นพับในชุมชน

5. การสร้างความเข้าใจและแรงจูงใจในชุมชน

5.1 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของประชาชนในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่น

5.2 ใช้กลไกสร้างแรงจูงใจ เช่น การมอบรางวัลให้กับกลุ่มหรือบุคคลที่มีส่วนร่วม
แนวทางดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกระดับของการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 องค์กรบริหารส่วนตำบลควรมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบในโครงการต่าง ๆ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ประชาชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ตนเอง การสนับสนุนให้คนในชุมชนได้ดำเนินงานร่วมกัน

1.2 องค์กรบริหารส่วนตำบลควรกำหนดนโยบายในการให้ข้อมูลข่าวสารกับประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

1.3 องค์กรบริหารส่วนตำบลควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการประเมินโครงการพัฒนาท้องถิ่นจากโครงการที่ผ่านมาโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้วย

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 องค์กรบริหารส่วนตำบลควรพัฒนาการประชาสัมพันธ์ในหลากหลายช่องทาง

เพื่อการกระจายข่าวสารให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุดพร้อมส่งเสริมแนะนำให้ความรู้ถึงสิทธิหน้าที่พลเมือง เพื่อให้ประชาชนรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของพื้นที่ หมู่บ้าน ชุมชนของตนเอง

2.2 องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิ่นจึงควรพัฒนาปรับปรุงการมีส่วนร่วมในด้านการปฏิบัติการให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ไม่ว่าจะเป็นด้านพัฒนาการประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้มีความหลากหลายช่องทาง การอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการเดินทางมาร่วมกิจกรรม เป็นต้น

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ใกล้เคียง หรือในจังหวัดอื่น เพื่อที่จะได้ทราบว่าพื้นที่ที่ต่างกันมีส่วนร่วมแตกต่างกันน้อยเพียงใด เพื่อใช้เป็นข้อมูลนำไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานมากขึ้น

3.2 ควรมีการศึกษาเจาะลึกในแต่ละด้าน หรือต่อยอดการศึกษาครั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลมาเสนอแนะ เป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิ่น อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- ชาญชัย เกียรติพิพัฒน์. (2554). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริญญา สุทธิศิริ. (2556). *รู้จักองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย*. เข้าถึงได้จาก https://www.bot.or.th/th/research-and-publications/articles-and-publications/articles /Article_19Feb2013.html.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2544). *การกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สุภางค์ จันทรเอี่ยม. (2558). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิ่น. (2564). *รายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิ่น*. ราชบุรี: สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิ่น.
- องค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิ่น. (2561). *แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565)*. ราชบุรี: สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งกระถิ่น
- Best, J.W. (1981). *Research in Education*. New Jersey: Prentice – Hall.
- Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1977). *Rural Development Participation: Concepts and Measures for Project Design, Implementation and Evaluation*. New York: Cornell University.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed). New York: Harper and Row Publications.
- World Bank. (2014). *Community Participation in Local Development*. Washington D.C.: World Bank Publications.